

fremkom dog ogsaa, skønt begrænset i Sagskundskab, med positive Forslag.

Den eneste af de ærede Ministre, der gjorde Tilløb til at gøre noget til Gavn for Øerne, var Lüttichau. Han sammenkaldte dog i sin private Bolig hele Udvalget tilligemed Mænd, som kendte Øerne nøje fra deres Ophold paa samme, og raadsløg privat med os om, hvad der var at gøre, og alle disse Mænd, som kom sammen dér, vare temmelige enige om, at netop det skulde gøres, som vi havde foreslaaet i vor Betænkning. Men paa samme Tid maa jeg sige, at der har hele Tiden i Højre været en bestemt Følelse af, at vi maatte sælge dem, en bestemt Trang til at faa solgt. Det gav sig for saa vidt Udslag i vor Betænkning, som vi fra vor Side sagde, at selv om vi skulde være nødt til at sælge, lad os saa i det mindste reformere paa den Maade, som vi her have angivet. Thi derved gøre vi ogsaa Øerne til et mere salgbart Objekt, end naar de henligge i den Elendighedstilstand, hvori de henlaa under det daværende System. Det staar alt sammen at læse i vor Betænkning. Det var i 1896, at denne anden Betænkning forelaa. Til største Fordel for Moderlandet og for Øerne kunde man have reorganiseret den Gang, og der havde da ikke senere været Grund for os til at nære Ønske om en Afhændelse af Øerne, eller i alt Fald vilde de have været et langt mere værdifuldt Objekt for Amerika at erhverve, saafremt man dog blev enig om, at det alligevel var til Nytte baade for Moderlandet og Kolonierne, at Adskillelsen fandt Sted. Men dog blev der ikke gjort noget; ingen af de Herrer Finansministre, der jo stod for Kolonierne, selv ikke Lüttichau, vilde eller turde indlade sig paa en Reorganisation i en Aand, der var modsat det bureaukratiske og militaristiske Regimente, vi havde her hjemme. Øerne laa hen, og det gik Aar for Aar som hidtil under bestandige Reklamer fra vort Partis Side i Finansudvalget over Styrelsen derude. Ja, mine Herrer, saa varmt jeg ønskede at opretholde Forbindelsen med Øerne, saa varmt som jeg tror, at disse herlige, smukke Øer kunde være bevarede for vort Land, kunde jeg ikke andet end fra den Tid opgive dem, og slutte mig til dem, der sagde: Lad os sælge dem hellere end at vedblive i den Elendighed for dem og os. Lad os saa gennemføre Adskillelsen. Gentagne Gange har Amerika, saaledes som den højtærede Konseilspræsident har oplyst, søgt at komme i Besiddelse af dem. Forhandlin-

gerne bleve optagne under de tidligere Regeringer, og efterhaanden udviklede Sagen sig saa vidt, som man ved, at den var kommen, da den nuværende Regering traadte til. Men jeg vil sige, at havde jeg anet Systemskiftet for 6 Aar siden, da havde jeg aldrig sluttet mig til Tanken om at sælge. Men det var jo en haabløs Tanke, at der skulde komme Systemskifte, i det mindste saa længe nogen af os ældre levede. Da det pludselig kom fra Himlen, uanet, var jo Tingene saa vidt engagerede, at vor nuværende Regering umulig kunde træde tilbage, uden i højeste Grad at blamere de Regeringer, der var før dem, og kompromitere vor egen og Øernes Stilling til Amerika. Ganske vist have de selv blameret sig, men det behøvede ikke at kundgøres for hele Verden. Altsaa fortsattes Forhandlingerne, og de have ført til denne Traktat. Jeg indser ikke andet, end at det i Kraft af det Regimente, der er ført paa Øerne, i Kraft af det bureaukratiske og militaristiske Regimente, der er ført herhjemme og derude af provisoriske Regeringer, er nødvendigt nu for os at gaa ind paa det Tilbud, Amerika har gjort. Derfor ser jeg mig med Sorg i Hjertet tvungen til at stemme for Traktaten. Men jeg kaster hele Skylden, hele Ansvarer derfor paa det Regimente, der har hjem-søgt vort Land i saa lange Tider.

Bjerre: Jeg beklager, at Tinget ikke har lyttet til det ærede Medlems Røst før, da han sad som Formand i Udvalget. Han udtalte nu, at Gang paa Gang har Folketinget stillet sine Forslag om Reformen, i 1893 og 1896; men der kom ikke noget ud deraf. Det var netop det, jeg før fremhævede, at under de daværende politiske Forhold — man kan lægge Skylden derfor, hvor man vil, vi Venstremænd sige, at det er Højres Skyld, Højre kan sige noget andet — vare Forholdene uheldige, det var da trange Kaar for den Slags Reformen. Det var meget beklageligt. Men netop nu mener jeg, at Tiden var inde til at vise, at man vilde forsøge paa at gennemføre de Reformforslag, som Udvalget fremkom med. Jeg synes, det falder saa meget tungere paa os, at vi nu ikke engang kunne gøre Forsøg paa at realisere de Forslag, der bleve opstillede fra Folketingets Side, nu var dog netop Tidspunktet dertil. Jeg synes, at i Henhold dertil burde det ærede Medlem have staaet ved min Side og sagt: Lad Regeringen nu komme og lægge sine Reformforslag frem; thi nu er Tiden inde